

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

УХВАЛЕНО
Вченою радою
Білоцерківського національного
аграрного університету
Протокол № 16
від «23» 12 2019р.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Ректор Білоцерківського
національного аграрного
університету, академік НААН
А.С. Даниленко
«23» _____ 2019р.

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ОПИТУВАННЯ ЩОДО ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
БІЛОЦЕРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про опитування щодо якості освітньої діяльності (далі – Положення) розроблено відповідно до законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Положення про організацію освітнього процесу у Білоцерківському національному аграрному університеті, Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти та освітньої діяльності в Білоцерківському національному аграрному університеті, інших документів, які регламентують участь суб'єктів освітньої діяльності в оцінюванні її якісних показників.

1.2. Положення визначає порядок дій щодо організації, проведення, аналізу та інтерпретації, оприлюднення результатів опитування респондентів (суб'єктів освітньої діяльності) щодо якості освітньої діяльності Білоцерківського національного аграрного університету (далі – Університет).

1.3. У Положенні вживаними є терміни та поняття:

Респонденти (суб'єкти освітньої діяльності) – здобувачі вищої освіти усіх рівнів, науково-педагогічні працівники кафедр, керівники структурних підрозділів факультетів та Університету, представники роботодавців, випускники, абітурієнти, батьки першокурсників, інші особи, які формують думку щодо забезпечення якості освітньої діяльності в Університеті та впливають на ці процеси.

Освітній моніторинг – система збору, оброблення та інтерпретування інформації про освітню систему чи її компоненти, спрямована на об'єктивність і надійність інформаційного забезпечення управління.

Моніторинг якості освіти – технологія збору, обробки, збереження та розповсюдження інформації про функціонування освітнього середовища (навчального закладу та його структурних підрозділів, діяльність за напрямками), яка має забезпечувати безперервність спостереження за змістом освіти і прогнозувати його розвиток. Передбачає системне опитування груп респондентів, тестування, проведення контрольних замірів відповідно до визначених цілей, критеріїв, показників якості та індикаторів вимірювання.

Анкета – форма (бланк) структурованої послідовності запитань, на які отримуються відповіді в процесі опитування. Респондентам можуть пропонуватися для заповнення анкети у режимі он-лайн чи в паперовому вигляді (офф-лайн), вони є анонімні чи персоналізовані, вміщують закриті, напіввідкриті й відкриті запитання для розгорнутої відповіді (відповідно, розрізняють такі їх види: чітко структуровані, напівструктуровані, відкриті опитувальники). Здебільшого складаються з 3-х частин: вступу – «інструкції», реквізитної частини – «паспортички», основної частини із запитаннями.

1.4. Метою опитування є визначення думки репрезентативної сукупності (групи) респондентів щодо якості освітньої діяльності в Університеті.

1.5. Завданнями опитування є:

- отримання сукупної інформації щодо якості змісту й форм навчання за освітніми програмами, що реалізуються, а також стосовно інших процесів, що впливають на якість освітньої діяльності (умов навчання та ресурсів, зовнішніх факторів мотивації навчання, соціально-психологічних чинників освітнього процесу тощо);
- визначення ставлення здобувачів вищої освіти до діяльності науково-педагогічних працівників, у тому числі – застосування інноваційних освітніх технологій і засобів навчання в їх роботі;
- аналіз якісних показників взаємодії навчання з науковими дослідженнями, учасниками якого є різні суб'єкти освітньої діяльності;
- використання анкетування як одного з елементів моніторингу системи контролю якості освітнього процесу;
- підготовка аналітичних матеріалів з метою виявлення проблемних питань освітнього процесу в Університеті та надання інформації для формування рекомендацій щодо його удосконалення.

1.6. Опитування, спрямоване на оцінювання якості освітнього процесу в Університеті, має відповідати таким вимогам:

- об'єктивність і повнота (виявлення з оптимальних джерел інформації реальної ситуації в освітньому середовищі);
- надійність і точність (опитування «вибіркове/ фронтальне» виявляє загальні тенденції та проблемні питання; передбачає наявність мінімальної похибки, однак характеризується стійкістю результатів, отриманих іншим шляхом);
- валідність (відповідність результатів поставленим цілям і завданням діагностичного інструментарію);
- достатність (рішення щодо вибіркості та періодичності опитувань є обґрунтовані);
- оперативність (своєчасність інформації).

1.7. Рівні опитувань:

- внутрішній аудит, поточний моніторинг якості освітньої діяльності (здобувач вищої освіти – викладач – кафедра – факультет);
- зовнішній моніторинг якості освіти (експертне опитування) на рівні Університету (визначена група респондентів – відділ забезпечення якості освіти – відділ навчально-методичної та виховної роботи – відділ акредитації та ліцензування/ приймальна комісія – ректорат). Групи респондентів – здобувачі вищої освіти, викладачі, завідувачі кафедр, керівники структурних підрозділів Університету, випускники та роботодавці.

1.8. Об'єкти та напрями вивчення шляхом опитування:

- якість навчальних планів і робочих навчальних програм, які відображують сучасний стан розвитку науки і реалізують компетентнісний підхід в освіті;

- якість проведених навчальних занять і використовуваних інноваційних методів навчання, спрямованих на активізацію самостійної діяльності здобувачів вищої освіти і практичну спрямованість освітнього процесу;
- якість освітнього процесу, рівень організації освітньої діяльності та її окремих компонентів (ресурси, умови навчання, характер взаємодії з викладачами, зміст і форми навчання, освітньо-виховні результати, практична зорієнтованість тощо);
- моніторинг ринку праці випускників та зв'язок із роботодавцями тощо.

2. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ОПИТУВАННЯ

2.1. Опитування здійснюється за інструментарієм (анкетами, опитувальниками), розробленим Відділом та затвердженим науково-методичною комісією Університету.

2.2. Опитування здебільшого є вибіркоvim (не менш як 30–40% суб'єктів освітнього процесу долучаються до процедури) і анонімним. Винятком можуть бути такі групи респондентів, які є персоналізованими в оцінюванні окремих компонентів освітньої діяльності (роботодавці, колишні випускники, керівництво Університету).

2.3. Діагностичний інструментарій та аналітична звітність за підсумками проведення експертного опитування відповідних груп респондентів розміщується на офіційному сайті Університету згідно з графіком і результатами оброблення даних.

2.4. Графік проведення опитувань різних груп респондентів і визначення відповідальних за їх проведення формується щорічно, коригується щосеместрово. Проект «матриці опитувань» схвалюється проректором з освітньої, виховної та міжнародної діяльності. Опитування студентів щодо якості освітнього процесу та рівня викладання Відділом проводиться під час заліково-екзаменаційних сесій щорічно, відповідно до графіку. Опитування щодо якості викладання навчальної дисципліни проводяться науково-педагогічними працівниками кафедр, деканатами упродовж чи на завершення навчання. Опитування роботодавців та випускників можуть проводитись щорічно/ раз у 2–3 роки під час проведення Ярмарку вакансій, інших відповідних заходів в Університеті.

2.4. До проведення експертного опитування на рівні Університету можуть бути долучені представники студентського самоврядування, профспілкової організації Університету.

2.5 Результати експертних опитувань вносяться до бази даних Відділу та інших структурних підрозділів Університету, визначених відповідальними за моніторинг відповідного напрямку освітньої діяльності. Зведена аналітична інформація щодо результатів опитування передається на відповідні кафедри факультетів за вимогою.

3. МЕТОДИКИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ

3.1. Опитування може відбуватися як у паперовому варіанті, так і в режимі он-лайн (google-форма/ форма анкети в Office 365), коли оброблення кількісних даних відбувається автоматично. Експертне оцінювання на рівні Університету здебільшого здійснюється в режимі он-лайн. Внутрішній аудит якісних показників на рівні «студенти – викладачі – кафедри - факультет» проводять опитування у паперовому варіанті за формами, рекомендованими Відділом. У ході аналізу та інтерпретації результатів опитувань за структурованими анкетами використовуються методи:

- ранжування відповідей респондентів у % показниках;
- кваліметричного оцінювання якісних показників за 5-бальною шкалою, якщо якість виявляється:

- 5 – повною мірою;
- 4 – у цілому;
- 3 – частково;
- 2 – незначною мірою;
- 1 – не відповідає очікуванням.

3.2. Аналіз результатів анкетування відкритого типу відбувається в описовій формі з визначенням найбільш поширених рекомендацій/ відгуків, за потреби – з використанням методу ранжування.

4. ЗАСТОСУВАННЯ

4.1. Публікація аналітичних звітів на основі статистичних, кваліметричних і ранжованих даних експертного опитування, обговорення рівнів їх оприлюднення відбувається за погодженням з керівниками факультетів, відповідних структурних підрозділів і керівництва Університету.

4.2. Результати опитування розглядаються на засіданнях груп зі змісту і якості освіти, кафедр (за окремим показниками, напрямками освітньої діяльності та в цілому), рад факультетів, Вченій раді Університету.

4.3. Інформація щодо результатів оцінювання якості освітньої діяльності може використовуватися:

- у ході розподілу навчального навантаження науково-педагогічних працівників кафедр;
- під час коригування і оновлення освітніх програм, навчальних планів шляхом зміни кількості годин на вивчення окремих навчальних дисциплін, формування очікуваних результатів навчання і методів контролю, переліку вибіркових курсів тощо;
- у прийнятті рішень щодо матеріального та нематеріального заохочення працівників, стимулювання їх якісної викладацької діяльності;
- у прийнятті важливих управлінських рішень.

Додаток 1

З Р А З О К (примірна форма) опитування з метою внутрішнього аудиту**Анкета «Про якість навчальної дисципліни і викладання»***Шановні здобувачі вищої освіти!*

Просимо Вас оцінити якість викладання пропонованої навчальної дисципліни. Анкетування є анонімним і має на меті врахування запитів студентів у процесі навчання.

Вкажіть наступне:

- Освітня _____ програма _____ (спеціальність)
- Навчальна _____ дисципліна _____ Курс _____ Викладач _____

* пропоновані нижче запитання оцініть знаком «+ або √» у колонці з відповідним балом у межах 1 – 10 у порядку зростання якості:

	Зміст запитання	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Навчальна дисципліна у зіставленні з Вашими очікуваннями										
2.	Практична цінність навчальної дисципліни для Вас										
3.	Користь підготовлених викладачем методичних рекомендацій, інформаційних матеріалів у <i>moodle</i> тощо										
4.	Підтримка викладача(ки) студентів у процесі навчання (<i>міра сприяння процесу опанування знань студентами</i>)										
5.	Наскільки вдалося досягти командної роботи зі студентами в аудиторній роботі										
6.	Якість і повнота навчально-методичного забезпечення викладання дисципліни, наявність додаткових джерел, ресурсів тощо										

Назвіть проблеми (невирішені питання), з якими стикалися упродовж навчання

_____

_____

_____

Дякуємо за Вашу відповідь!

Додаток 2

З Р А З О К форми для експертного опитування студентів (он-лайн)

Анкета «Студенти про якість освітнього процесу»

Шановні здобувачі вищої освіти!

Просимо Вас долучитися до опитування щодо оцінювання якості освітнього процесу, реалізованого протягом семестру (н.р.). Анкетування є анонімним, добровільним і має на меті виявлення міри врахування Ваших очікувань і запитів у процесі навчання, з'ясування загальних тенденцій щодо якості реалізації завдань обраної Вами освітньої програми. Тож Ваша думка для нас є важливою!

Вкажіть наступне:

Факультет _____

Освітня програма (спец-ть), за якою _____

Курс _____

1. Чи свідомим був Ваш вибір освітньої програми, за якою Ви навчаєтесь?

Так-ні-не зовсім

2. Чи задоволені Ви роботою наставника групи?

Повною мірою – частково - ні

3. Якщо частково чи не задоволені, то обґрунтуйте відповідь

(вказіть причину, приклад, ПІБ наставника) _____

4. Навчальні заняття проводилися згідно з розкладом (робочим навчальним планом)?

Так – ні – не завжди

5. Якщо ні чи не завжди, обґрунтуйте думку

(що саме і ким (ПІБ) не проведено, які теми і питання не розглянуто)

6. Оцініть балом міру якості прочитаних навчальних дисциплін, курсів у зіставленні з Вашими очікуваннями:

5 — повною мірою

4 — у цілому

3 — частково

2 — незначною мірою

1 — не відповідає

7. Чи сприяли прочитані навчальні дисципліни виникненню у Вас ідей щодо практичного застосування засвоєного матеріалу у позанавчальній ситуації, у подальшому професійному житті?

Так – ні – частково – не можу відповісти

8. З яких навчальних дисциплін, курсів Ви хотіли б поглибити свої знання у подальшому? _____

9. Наскільки навчання за Вашою освітньою програмою відповідає вашим очікуванням?

Від 1 до 5

10. Які дисципліни Ви хотіли б замінити і чому?

---

11. Наскільки виправданим є Ваше прагнення навчатись в університеті, на вашому факультеті?

Від 1 до 5

12. Визначте міру задоволеності технічним оснащенням освітнього процесу.

Від 1 до 5

13. Вкажіть міру задоволеності тижневим навчальним навантаженням, розкладом занять

Від 1 до 5

14. Які навчальні дисципліни, на вашу думку, потребують доопрацювань, у чому саме? _____

15. Тут Ви маєте можливість додати щось, поставити запитання чи надати пропозиції, які не ввійшли в анкету _____

Дякуємо за Вашу відповідь!

**ФОРМА МАТРИЦІ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ опитувань щодо якості
освітнього процесу у БНАУ у _____ н.р.**

Р І В Н І		Діагностичний інструментарій	Формат опитування	Терміни та умови проведення	Форма, місце оприлюднення
ВНУТРІШНІЙ АУДИТ, поточний моніторинг якості освітньої діяльності	Персонально- викладацький				
	Кафедральний				
	Факультет				
Системний моніторинг якості освіти (рубіжний, підсумковий, експертний) на рівні університету	Відділ навчально- методичної та виховної роботи				
	Відділ акредитації та ліцензування/ приймальна комісія				
	Відділ забезпечення якості освіти університету				

Розглянуто і схвалено науково-методичною комісією БНАУ
Протокол № 4 від 09.12.2019 р.

Проректор з освітньої, виховної та
міжнародної діяльності

Т. М. Димань

Керівник навчально-методичного відділу
моніторингу якості освіти та виховної роботи

В.В.Зубченко

Начальник юридичного відділу

Я. Ф. Яцюк